

שבועות

רב יוסף ביומא דעצרתא אמר עבדי לי עגלא תלתא אמר אי לא האי יומא דקא גרים כמה יוסף איכא בשוקא (פסחים סח:)

ומסביר רש"י: שרב יוסף ביום טוב של שבועות אמר לאנשי ביתו, הכינו לי "עגלא תילתא" עגל שלישי לבטן, שנולד השלישי, דמובחר הוא ביותר.

והסביר את עצמו ואמר: "אי לאו האי יומא" אם לא אותו יום של מתן תורה שבשל כך זכיתי ללמוד תורה. "דקא גרים" שנתרוממתי, "כמה יוסף איכא בשוקא" הרי אנשים הרבה בשוק ששמן יוסף, ואז מה היה ההבדל ביני לבינם...

הרה"ק בעל הקדושת ציון מבאבוב זי"ע נתן כאן הסבר שונה ומיוחד, וזאת באמצעות הקושיא שכולם שואלים: שלכאורה צריכים להבין איך רבי יוסף התפאר בתורתו ואמר דבר הנראה כגאווה?

אלא ההסבר יובן ע"פ דברי המפרשים ששואלים: איך יתכן שאדם יקיים כל התרי"ג מצוות, הרי יש מצוות הנוהגות רק בחלק מסוים מעם ישראל, כגון מצות פדיון הבן, שנוהגת רק אצל ישראלים ולא אצל כהנים ולויים. ויש מצוות הנוהגות רק בתנאים מסוימים, כגון מצות יבום וחליצה, שנוהגת רק כאשר "ישבו אחים יחדיו ומת אחד מהם ובן אין לו" (דברים כה. ה). וכיוצא בזה.

ותירצו על זאת: דיש שלשה דרכים אשר בהם יכול להחשב לאדם כאילו קיים כל התרי"ג מצוות.

א. על ידי גלגול, שנשמתו חוזרת לעולם בגוף אחר, פעם אצל החלק של העם שנוהג בו המצוות החסרות לנשמתו, ופעם אצל מי שיהיה לו בו התנאים הצריכים לקיום המצוות החסרות לנשמתו. וכדומה.

ב. כאשר יתנהג באהבה ובאחוה עם בני אדם, כי על ידי האחדות נחשבין כל ישראל כנפש אחת, וממילא, כשזה מקיים מצוה זו וזה מקיים מצוה זו, הרי כאילו כל אחד מקיים כל המצוות. ג. על ידי לימוד התורה של כל מצוה ומצוה. כמו שאמרו חז"ל: כל העוסק בתורת חטאת כאילו הקריב חטאת וכו' (מנחות קי ע"א).

והנה, בעת מתן תורה היו כל ישראל באחדות ואהבה, כדאיתא "ויחן שם ישראל נגד ההר" כאיש אחד בלב אחד (רש"י, שמות יט. ב) כי האחדות היתה ההכנה לקבלת התורה. וא"כ, זאת הכוונה בדברי רב יוסף "אי לאו האי יומא" שקבלנו את התורה והיינו באחדות ולמדתי תורה של כל מצוה ומצוה, "דקא גרים" לי כאילו קיימתי כל התרי"ג מצוות כבר בפעם הזאת שנבראתי, אזי, "כמה יוסף איכא בשוקא" מי יודע כמה פעמים היתה נשמתי צריכה לחזור ולהתגלגל לעולם בגופם של אחרים...

מקור: פנינים